

Learning To Learn

Umiejętność uczenia się

podsumowanie szkolenia w Richard Language College,
Bournemouth,
sfinansowanego z projektu
Szkoła otwarta na zmiany, Erasmus+

W wakacje 2019 r. ukończyłam szkolenie z Davidem Smithem, który wcześniej przez wiele lat był dyrektorem bardzo dużej szkoły. Dzięki jego rewolucji opartej na Learning To Learn, jego szkoła zaczęła uzyskiwać lepsze wyniki niż najlepsza grammar school w Bournemouth, przyjmująca tylko uczniów z najlepszymi wynikami. W jego program zaangażowały się liczne szkoły podstawowe z okolicy a potem kilka tysięcy szkół w UK oraz ponad dwadzieścia tysięcy szkół w USA. Dave podzielił się ze mną swoją wiedzą i doświadczeniem, wskazał na praktyczne kroki, które mogą zmienić każdą szkołę w szkołę sukcesu.

Na moim szkoleniu oglądałam pierwsze dziesięć minut tego filmu.

Jaki jest najważniejszy cel szkoły w czasach, gdy wszelkie informacje są dostępne od ręki?

— — —

Świat, w którym dorastają nasi uczniowie jest zupełnie inny niż ten, w którym dorastali ich nauczyciele, głównie wskutek ogromnego postępu technologicznego. Szkoła – instytucja zakorzeniona w starych systemach, ma obowiązek wyposażyć uczniów w kompetencje, które pozwolą im odnosić sukcesy w ich dorosłym życiu. Najnowsze analizy wskazują na fakt, że nasi absolwenci będą pracować w zawodach, których jeszcze nie wynaleziono oraz mierzyć się z licznymi globalnymi oraz lokalnymi wyzwaniami, z jakimi nie zmierzyło się żadne z dotychczasowych pokoleń.

W czasach, gdy wszelkie informacje są dostępne od ręki, w smartfonach, **najważniejszym celem szkoły jest wyposażenie uczniów w umiejętność uczenia się, właściwego reagowania na nowe sytuacje, podejmowania decyzji oraz przetwarzania informacji, odróżniania faktów od opinii, tworzenia związków przyczynowo-skutkowych, zadawania pytań, krytycznego myślenia.**

NIE dla stylu nauczania typu “przeczytaj i naucz się na pamięć”

— — —

Styl nauczania typu “przeczytaj i naucz się na pamięć”, nie jest wystarczającym dla dzisiejszego społeczeństwa. Ten styl nie uczy dzieci, jak współpracować, wykorzystując swoje podstawowe umiejętności do osiągnięcia innowacyjnych rozwiązań w sytuacjach dynamicznych. Uczniowie nie mogą się rozwijać, gdy są zmuszeni uczyć się w tym samym tempie, stosując te same umiejętności do rozwiązywania problemów i nigdy nie wykorzystując własnej kreatywności do znalezienia innowacyjnych podejść. Potrzebujemy zerwać z ideałem “właściwej” edukacji, który siedzi w większości naszych umysłów (spokojna, uporządkowana klasa, w której wszyscy uczniowie siedzą rzędami przy oddzielnych ławkach, słuchając i zapamiętując lekcje dnia). Jest to bardzo duże wyzwanie, ale jest możliwe do zrealizowania!

Wizja to umiejętność spojrzenia poza chwilę obecną. Szkoła to nie bawilandia, gdzie nauczyciele opiekują się dziećmi, żeby rodzice mogli pracować lub robić zakupy. Szkoła to nie tylko miejsce, w którym dzieci uczą się pisać, czytać i dodawać. Szkoła kształtuje moralność. Nauczyciele są jak lekarze, którzy leczą choroby. Jeśli mamy w kraju nauczanie najlepszej jakości, mamy dobrze funkcjonujące państwo.

Dobra szkoła = dobry lider z wizją i dobrym zespołem.

W wizji ważne jest przywództwo – pomoc nauczycielom, wspieranie nauczycieli w ich pracy w taki sposób, żeby stali się najlepszymi nauczycielami. Jest pewna piosenka, której słowa David często powtarzał: „Love The One You’re With” – „Pokochaj tych, których masz.” Pokochaj tych nauczycieli, których masz, dlatego, że niełatwo jest zwolnić nieefektywną kadrę, nie da się kupić najlepszych nauczycieli w sklepie.

Najważniejsza umiejętność dwudziestego pierwszego wieku — — — – umiejętność uczenia się.

Uczniowie zadają sobie pytanie: Po co mam to pamiętać, skoro mam internet, smartphona i w każdej sytuacji mogę to sprawdzić?

Musimy umieć uczyć się.

Technologia, maszyny mogą wiele dla nas zrobić. Mogą dać nam informacje, ale wiedza w ten sposób pozyskana może być nieprawdziwa, błędna.

Musimy się nauczyć jak reagować na konkretne sytuacje, stawić czoła nowym wyzwaniom, jak podejmować decyzje, jak kwestionować, poddawać w wątpliwość, myśleć krytycznie.

Uczeń musi zrozumieć, że nie wszystko co znajdzie w internecie jest prawdą.

System edukacyjny musi być tak zaprojektowany, żeby przygotować uczniów na sytuacje, którym będą musieli stawić czoła za dwadzieścia lat.

Learning To Learn

NAUKA UCZENIA SIĘ
co to jest?

Learning 2 Learn – nauka uczenia się
– to odejście od idei „nauczania”

I am teaching you. Ja uczę ciebie. Ja
jestem nauczycielem i wiem
wszystko. Ty nie wiesz nic.

I am learning with you. Uczę się z
tobą. Razem to zbadajmy,
sprawdźmy to.

**WE ARE ALL LEARNING
TOGETHER. WE ARE A LEARNING
COMMUNITY.**

**WSZYSCY RAZEM SIĘ UCZYMY.
— — — JESTEŚMY UCZĄCĄ SIĘ
SPOŁECZNOŚCIĄ.**

Potencjał uczniów nie ma ograniczeń

Chcemy dać uczniom pewność siebie, której im brakuje, przekaz, że jeśli coś zawałą, nic złego się nie dzieje. “Uczymy się na błędach. Spróbuj jeszcze raz. Spróbuj czegoś innego.” Pokazać uczniom, że jest wiele sposobów, że muszą być elastyczni. Pomóc im zdobyć takie umiejętności jak współpraca w grupie i kreatywność. Sprawić, by zdobyli wszystko na co ich stać, by sięgali po największe. Zachęcać. Ich potencjał nie ma ograniczeń.

Jakość nauczania

Nasza praca jest ważna dla całej cywilizacji, kluczowa jeśli chodzi o stan kraju.

Jakichkolwiek nauczycieli czy uczniów mamy w szkole – musimy ich kochać i pomóc im się rozwijać. Nie krytykuj tego, co masz.

Szkoły to miejsca, gdzie są LUDZIE, i gdzie musimy koncentrować się na LUDZIACH. Każdy człowiek ma naturalną potrzebę rozwoju i doskonalenia.

W szkole powinniśmy robić tylko takie rzeczy, co do których jesteśmy pewni, że przyniosą korzyść uczniom, że ich rozwiną, że zmienią coś na lepsze. W szkole trzeba czasami zaryzykować, żeby coś polepszyć. Ryzyko często popłaca.

Chcemy też, by nasi uczniowie mieli równowagę w swoim życiu, więc wprowadzamy do szkoły wycieczki, koncerty, żeby nauczyli się odpoczywać, żeby mieli pasje, żeby nie mieli obsesji na punkcie pieniędzy, żeby wiedzieli, że osiągną więcej, jeśli ich życie będzie zrównoważone (nie tylko obowiązki, ale też przyjemności). Żeby wiedzieli, jak tworzyć związek, który przetrwa.

Chcemy mieć uczniów, którzy potrafią okazywać miłość,
życzliwość (przyjęcia dla starszych ludzi w święta, wolontariat)

Szkoła musi być czymś więcej niż fabryką. Nie dajmy się ponieść obsesji wyników. Uczniowie to nie produkt fabryczny, to ludzie. Szkoła to musi być miejsce pełne uśmiechu i dobrej atmosfery.

**Jeśli pracujesz z uczniami
wykładając materiał, twój styl
nauczania sięga 200 lat wstecz**

**Nauczyciel nie powinien stać z przodu
klasy więcej niż 10 minut w ciągu lekcji.**

Chcemy, żeby nasz uczeń, gdy dorośnie, potrafił:

— — —

- pracować niezależnie
- podejmować dobre decyzje
- adaptować się, zmieniać styl i rodzaj pracy, pracować samodzielnie i w grupie
- utrzymywać samodyscyplinę, być odpowiedzialnym za swoje decyzje
- podjąć decyzję w sprawie religii, wiary - być świadomy różnych religii

Dzisiaj będziemy się uczyć o...

W UK w szkołach jest dużo obserwacji lekcji, w celu wspierania rozwoju nauczycieli. Bez osądzania. Open door approach. Zawsze możesz wejść na moją lekcję i zobaczyć jak uczę. Nie jest to inspekcja. Ktoś wchodzi na lekcję, wchodzi w interakcję z uczniami i z tobą. Każdy nauczyciel powinien mieć swojego “krytycznego przyjaciela”, który będzie obserwował jego lekcje, by pomóc mu doskonalić warsztat pracy.

Nauczyciel uczący się - klucz do polepszania świata.

- w efektywności nauczyciela jego wiedza, doświadczenie, wykształcenie nie liczy się tak bardzo jak jego zachowanie się na lekcji
- największy problem – nauczyciele, którzy mówią, że pracują w taki sposób od 30 lat i nic nie zmieniają
- konieczność zmiany i adaptacji u nauczyciela jest najważniejszą rzeczą, punktem krytycznym, jeśli nie zaadaptujesz swojego nauczania to zmieniającego się świata, nic się nie zmieni w twojej szkole, ani na twoich lekcjach

Nauczyciel musi sobie często zadawać takie pytania:

JAKI JEST CEL EDUKACJI?

DLACZEGO TU JESTEM?

CO TUTAJ ROBIĘ I PO CO?

Czego powinienem uczyć ...

— — —

- uczenie jest relacyjne – trzeba uczniów doceniać, motywować, być dla nich przewodnikiem

- uczenie dotyczy kultury – naszym obowiązkiem jest sprawić, by uczniowie rozumieli, co znaczy być Polakiem, Europejczykiem (muzyka, jedzenie, jestem dumny ze swojej szkoły, ze swojego miasta, ze swojego kraju, uczestniczę w świętach narodowych, poznaję również inne kraje i kultury), na ścianach zdjęcia z różnych wydarzeń kulturowych i sportowych – aktualnych

- przygotowanie do obywatelstwa – żyję w demokracji, powinienem głosować, to moja odpowiedzialność, niektórzy ludzie tracą swoje życie żeby móc zagłosować, nie śmieję

- przygotowanie do pracy – jeśli nie pomożemy tym młodym ludziom, dostaną kiepską pracę i będą nieszczęśliwi, musimy wyposażyć ich w wszechstronne umiejętności (toolbox for different jobs), jeśli będziesz zawsze lubił się uczyć i będziesz umiał się uczyć – będzie z tobą zawsze dobrze

Ile wiesz o tym, co sprawia, że uczniowie uczą się lepiej?

Każdy nauczyciel musi być ekspertem w tej kwestii.

- musimy znać dominujący styl uczenia się danego ucznia, na lekcji wykorzystywać materiały i aktywności dostosowane do co najmniej trzech, czterech stylów (słuch, wzrok, ręce...)
- organizacja szkoły (które klasy, jakie dekoracje, jakie instrumenty muzyczne, jak długie lekcje)
- jakość nauczania (naprawdę ważna!)

Na efekty pracy nauczyciela wszyscy patrzą, wszyscy je widzą, nie ukryjemy ich. Te same grupy uczniów mają różne wyniki u różnych nauczycieli. Tak nie może być. Nie może być tak, że uczeń ma szczęście lub pecha w zależności od tego, na jakiego nauczyciela trafi. Wszyscy nauczyciele w szkole muszą być najlepsi, pracujący podobnie, współpracujący ze sobą, uczący się od siebie nawzajem.

Efektywny nauczyciel

- jakość podstawy programowej i programu nauczania – zdrowa żywność, która zaspokaja potrzeby uczniów i ich aspiracje

- nauczyciel musi mieć czas i warunki, żeby przygotować się do lekcji: swoją klasę z niezbędnymi materiałami i sprzętem, trzeba zabrać od nauczyciela wszystkie głupie zadania takie jak statystyki, raporty itp., niech nauczyciel skupi się tylko na uczeniu

- przy najbardziej efektywnym nauczycielu uczniowie opanowują materiał w 6 miesięcy, przy najmniej efektywnym, ten sam materiał uczniowie opanowują w dwa lata,

- przy najbardziej efektywnym nauczycielu wszyscy uczniowie, nawet z trudnych środowisk opanowują materiał w tym samym tempie

Jak mogę stać się bardziej efektywnym nauczycielem?

Big Brother is watching you. Pozwól innym obserwować swoje lekcje. Obserwuj lekcje innych. Cały czas się ucz. Miej krytycznego przyjaciela.

Nauczyciel jest Learner (ucznem), uczy się z uczniami i innymi nauczycielami .

Najlepsi kucharze: biorą składniki jakie mają i tworzą najlepszą potrawę. Love the ones you have.

Zawód nauczyciela tak jak inne zawody wymaga szkolenia umiejętności (tak jak zawód pilota czy pielęgniarki)

Uczniowie nie uczą się tego, czego nauczamy

— — —

STUDENTS DON'T LEARN WHAT WE TEACH

Czym jest uczenie się?

- dzieci wiedzą dużo, nauczyciel wskazuje kierunek
- uczenie się to zmiana w długoterminowej pamięci, uczysz się czegoś nowego, musisz zapomnieć coś starego
- dziecko to nie pusty kosz, do którego możemy wsypywać śmieci aż się cały zapełni, kiedy mówimy i mówimy, dzieci się nie uczą, to iluzja
- jeśli uczeń nie umie zrobić czegoś teraz, raczej nie będzie umiał zrobić tego później

Hinge question - pytanie "zawias"

- W środku lekcji zadajesz uczniom pytanie. Jeśli wszyscy w klasie umieją na nie odpowiedzieć, znaczy, że się nauczyli, zrozumieli. Jeśli nie – musisz zacząć od nowa, inną metodą.
- Wszyscy uczniowie mają małe tablice do pisania, nie podnoszą rąk – wszyscy za każdym razem odpowiadają.

Szkolenie nauczycieli + test (learning walk, spacer edukacyjny)

Czy nauczyciele wykorzystują to, czego się ostatnio uczyli?

Czy każdy nauczyciel ma na tablicy rozpisane cele lekcji?

Czy wszyscy uczniowie wiedzą czego się uczą (w opozycji do tego, co robią)?

Polepszenie praktyki nauczania wiąże się ze zmianą nawyków.

Wszyscy w szkole powinni złożyć obietnicę, że będą się uczyć jak uczyć lepiej.

DZIĘKUJĘ

ZA

UWAGĘ!

mgr Katarzyna Baca

